

V Bruseli 24. júna 2021
(OR. en)

10113/21

**Medziinštitucionálny spis:
2020/0036(COD)**

**CODEC 957
CLIMA 159
ENV 455
ENER 299
PE 76**

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) – výsledok prvého čítania v Európskom parlamente (V Bruseli 23. až 24. júna 2021)

I. ÚVOD

V súlade s ustanoveniami článku 294 ZFEÚ a so spoločným vyhlásením o praktických opatreniach pre spolurozhodovací postup¹ sa medzi Radou, Európskym parlamentom a Komisiou uskutočnilo niekoľko neformálnych kontaktov s cieľom dosiahnuť dohodu o tomto spise v prvom čítaní.

Spravodajkyňa Jytte GUTELANDOVÁ (S&D, SE) predložila v tejto súvislosti v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín k uvedenému návrhu nariadenia pozmeňujúci návrh č. 176 a k návrhu legislatívneho uznesenia, ktorý zahŕňa vyhlásenia Komisie, pozmeňujúci návrh č. 177. O týchto pozmeňujúcich návrhoch sa dosiahla dohoda počas uvedených neformálnych kontaktov. Okrem toho politická skupina ID predložila jeden pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 178).

¹ Ú. v. EÚ C 145, 30.6.2007, s. 5.

II. HLASOVANIE

Plénum hlasovaním 24. júna 2021 prijalo kompromisný pozmeňujúci návrh (pozmeňujúci návrh č. 176) k uvedenému návrhu nariadenia a pozmeňujúci návrh č. 177 k návrhu legislatívneho uznesenia. Pozmeňujúci návrh č. 178 nebol prijatý. Takto zmenený návrh Komisie predstavuje pozíciu Parlamentu v prvom čítaní, ktorá sa nachádza v jeho legislatívnom uznesení uvedenom v prílohe k tejto poznámke².

Pozícia Parlamentu odráža predchádzajúcu dohodu medzi inštitúciami. Rada by preto mala byť schopná túto pozíciu Parlamentu schváliť.

Akt by bol potom prijatý v znení zodpovedajúcom pozícii Parlamentu.

² V pozícii Parlamentu uvedenej v legislatívnom uznesení sú vyznačené zmeny oproti návrhu Komisie zavedené pozmeňujúcimi návrhmi. Doplnenia oproti zneniu Komisie sú vyznačené *tučnou kurzívou*. Znak „■“ označuje vypustený text.

P9_TA(2021)0309

Európsky právny predpis v oblasti klímy *I**

Legislatívne uznesenie Európskeho parlamentu z 24. júna 2021 o návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a mení nariadenie (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (COM(2020)0080 – COM(2020)0563 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD))

(Riadny legislatívny postup: prvé čítanie)

Európsky parlament,

- so zreteľom na návrh Komisie pre Európsky parlament a Radu (COM(2020)0080) a zmenený návrh (COM(2020)0563),
- so zreteľom na článok 294 ods. 2 a článok 192 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, v súlade s ktorými Komisia predložila návrh Európskemu parlamentu (C9-0077/2020),
- so zreteľom na článok 294 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na odôvodnené stanoviská predložené na základe Protokolu č. 2 o uplatňovaní zásad subsidiarity a proporcionality francúzskym Senátom, holandskou Prvou komorou a rakúskou Spolkovou radou, ktoré tvrdia, že návrh legislatívneho aktu nie je v súlade so zásadou subsidiarity,
- so zreteľom na stanoviská Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru z 15. júla 2020³ a 29. októbra 2020⁴,
- zo zreteľom na stanovisko Výboru regiónov z 2. júla 2020⁵,
- so zreteľom na predbežnú dohodu schválenú gestorským výborom podľa článku 74 ods. 4 rokovacieho poriadku, a na záväzok zástupcu Rady, vyjadrený v liste z 5. mája 2021, schváliť pozíciu Európskeho parlamentu v súlade s článkom 294 ods. 4 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
- so zreteľom na článok 59 rokovacieho poriadku,

³ Ú. v. EÚ C 364, 28.10.2020, s. 143.

⁴ Ú. v. EÚ C 10, 11.1.2021, s. 69.

⁵ Ú. v. EÚ C 324, 1.10.2020, s. 58.

- so zreteľom na stanoviská Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre dopravu a cestovný ruch, Výboru pre regionálny rozvoj a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A9-0162/2020),
1. prijíma nasledujúcu pozíciu v prvom čítaní⁶;
 2. berie na vedomie vyhlásenia Komisie, ktoré sú uvedené v prílohe k tomuto uzneseniu;
 3. vyzýva Komisiu, aby mu vec znovu predložila, ak nahrádza, podstatne mení alebo má v úmysle podstatne zmeniť svoj návrh;
 4. poveruje svojho predsedu, aby postúpil túto pozíciu Rade, Komisii a národným parlamentom.

⁶ Táto pozícia nahrádza pozmeňujúce návrhy prijaté 8. októbra 2020 (Prijaté texty, P9_TA(2020)0253).

Pozícia Európskeho parlamentu prijatá v prvom čítaní 24. júna 2021 na účely prijatia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/..., ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanoviská Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov²,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom³,

¹ Ú. v. EÚ C 364, 28.10.2020, s. 143 a Ú. v. EÚ C 10, 11.1.2021, s. 69.

² Ú. v. EÚ C 324, 1.10.2020, s. 58.

³ Pozícia Európskeho parlamentu z 24. júna 2021.

keďže:

- (1) *Existenčná hrozba, ktorú predstavuje zmena klímy, si vyžaduje zvýšenie ambícií a zintenzívnenie opatrení v oblasti klímy zo strany Únie a členských štátov. Únia je odhodlaná zintenzívniť úsilie v boji proti zmene klímy a vykonávať Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (ďalej len „Parížska dohoda“)⁴, pričom sa bude riadiť jej zásadami a najlepšími dostupnými vedeckými poznatkami v kontexte dlhodobého teplotného cieľa Parížskej dohody.*
- (2) Komisia vo svojom oznámení z 11. decembra 2019 s názvom Európska zelená dohoda (ďalej len „Európska zelená dohoda“) vytýčila novú stratégiu rastu, ktorej cieľom je transformovať Úniu na spravodlivú a prosperujúcu spoločnosť s moderným a konkurencieschopným hospodárstvom efektívne využívajúcim zdroje, ktoré do roku 2050 dosiahne stav nulových čistých emisií skleníkových plynov a kde hospodársky rast nie je naviazaný na využívanie zdrojov. Cieľom Európskej zelenej dohody je takisto chrániť, zachovávať a zveľaďovať prírodný kapitál Únie a chrániť zdravie a blaho občanov pred environmentálnymi rizikami a vplyvmi. Táto transformácia musí byť zároveň spravodlivá a inkluzívna a nesmie sa pri nej na nikoho zabudnúť.

⁴ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

- (3) Medzivládny panel o zmene klímy (ďalej len „IPCC“) vo svojej osobitnej správe z roku 2018 o vplyvoch globálneho otepľovania o 1,5°C v porovnaní s predindustriálnou úrovňou a o súvisiacich postupoch znižovania emisií skleníkových plynov v kontexte posilnenia globálnej reakcie na hrozbu zmeny klímy, udržateľného rozvoja a úsilia o odstránenie chudoby poskytol pevnú vedeckú základňu na riešenie problému zmeny klímy a objasnil potrebu **urýchlene vystupňovať opatrenia v oblasti klímy a pokračovať v prechode na klimaticky neutrálné hospodárstvo**. Uvedená správa potvrdzuje naliehavú potrebu znížiť emisie skleníkových plynov, ako aj potrebu obmedziť oteplenie v rámci zmeny klímy na 1,5°C, a to predovšetkým v záujme zníženia pravdepodobnosti extrémnych výkyvov počasia a **dosiahnutia bodov zlomu**. Medzivládna vedecko-politická platforma pre biodiverzitu a ekosystémové služby (ďalej len „IPBES“) vo svojej globálnej hodnotiacej správe z roku 2019 o biodiverzite a ekosystémových službách preukázala celosvetový pokles biodiverzity, pričom zmena klímy je tretím najdôležitejším faktorom spôsobujúcim stratu biodiverzity.
- (4) Vytýčený dlhodobý zámer je mimoriadne dôležitý pre prínos k hospodárskej a spoločenskej transformácii, vytváraniu **vysokokvalitných** pracovných miest, **udržateľnému** rastu i k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja, ktoré určila Organizácia Spojených národov, ako aj v záujme **dosiahnutia dlhodobého** teplotného cieľa podľa Parížskej dohody **spravodlivým, sociálne vyváženým a nákladovo efektívnym spôsobom**.

- (5) *Je potrebné riešiť rastúce riziká pre zdravie súvisiace s klímou vrátane častejších a intenzívnejších vln horúčav, prírodných požiarov a záplav, hrozby v oblasti potravinovej bezpečnosti a bezpečnosti vody, a výskyt a šírenie infekčných chorôb. Ako Komisia oznámila vo svojom oznámení z 24. februára 2021 s názvom Budovanie Európy odolnej proti zmene klímy – nová stratégia EÚ pre adaptáciu na zmenu klímy, zriadila Európske stredisko pre monitorovanie klímy a zdravia v rámci Európskej platformy pre adaptáciu na zmenu klímy Climate-ADAPT s cieľom lepšie pochopiť, predvídať a minimalizovať zdravotné hrozby spôsobené zmenou klímy.*
- (6) *Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej článkom 37, ktorého cieľom je presadzovať začleňovanie vysokej úrovne ochrany životného prostredia a zlepšovania kvality životného prostredia do politík Únie v súlade so zásadou udržateľného rozvoja.*

- (7) *Opatrenia v oblasti klímy by mali byť príležitosťou pre všetky odvetvia hospodárstva v Únii pomôcť zabezpečiť vedúce postavenie priemyslu v oblasti globálnych inovácií. Vďaka regulačnému rámcu Únie a úsiliu priemyslu je možné oddeliť hospodársky rast od emisií skleníkových plynov. Napríklad od roku 1990 do roku 2019 sa emisie skleníkových plynov v Únii znížili o 24 %, pričom ekonomika zaznamenala v rovnakom období nárast o 60 %. Bez toho, aby boli dotknuté záväzné právne predpisy a iné iniciatívy prijaté na úrovni Únie, by mali všetky odvetvia hospodárstva vrátane energetiky, priemyslu, dopravy, vykurovania a chladenia a budov, poľnohospodárstva, využívania odpadu a pôdy, zmien využívania pôdy a lesného hospodárstva bez ohľadu na to, či sa na uvedené odvetvia vzťahuje systém obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii (ďalej len „EU ETS“), prispievať k dosiahnutiu klimatickej neutrality v Únii do roku 2050. V záujme lepšieho zapojenia všetkých hospodárskych subjektov by Komisia mala podporiť odvetvové dialógy a partnerstvá v oblasti klímy tým, že inkluzívnym a reprezentatívnym spôsobom združí kľúčové zainteresované strany s cieľom povzbudiť samotné odvetvia, aby vypracovali orientačné dobrovoľné plány a naplánovali svoj prechod smerom k plneniu zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050. Takéto plány by mohli významne pomôcť odvetviám pri plánovaní potrebných investícií zameraných na prechod na klimaticky neutrálne hospodárstvo a mohli by slúžiť aj na lepšie zapojenie sektorov do hľadania klimaticky neutrálnych riešení. Takéto plány by mohli dopĺňať aj existujúce iniciatívy vrátane Európskej aliancie pre batérie a Európskej aliancie pre čistý vodík, ktoré podporujú priemyselnú spoluprácu pri prechode na klimatickú neutralitu.*

- (8) V Parížskej dohode sa stanovuje dlhodobý **teplotný** cieľ v článku 2 ods. 1 písm. a) **a jej cieľom je posilniť globálnu reakciu na hrozbu zmeny klímy zvýšením schopnosti** adaptácie na nepriaznivé vplyvy zmeny klímy, ako sa uvádza v jej článku 2 ods. 1 písm. b), a **zosúladením finančných tokov** s postupom zameraným na dosiahnutie nízkych emisií skleníkových plynov a na rozvoj odolný voči zmene klímy, ako sa uvádza v jej článku 2 ods. 1 písm. c). **Ako celkový rámec pre príspevok Únie k Parížskej dohode by sa v rámci tohto nariadenia malo zabezpečiť, aby Únia aj členské štáty prispievali ku globálnej reakcii na zmenu klímy, ako sa uvádza v Parížskej dohode.**
- (9) Účelom opatrení Únie a členských štátov v oblasti klímy je chrániť ľudí a planétu, blahobyt, prosperitu, **hospodárstvo**, zdravie, potravinové systémy, integritu ekosystémov a biodiverzity pred hrozbou, ktorú predstavuje zmena klímy, v kontexte Agendy 2030 Organizácie Spojených národov pre udržateľný rozvoj a pri napĺňaní cieľov Parížskej dohody, ako aj maximalizovať prosperitu v rámci hraníc planéty a zvýšiť odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti spoločnosti voči zmene klímy. **V tejto súvislosti by sa opatrenia Únie a členských štátov mali riadiť zásadou predbežnej opatrnosti a zásadou „znečisťovateľ platí“ stanovenými v Zmluve o fungovaní Európskej únie a mali by takisto zohľadňovať zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti stanovenú v rámci energetickej únie a zásadu „nespôsobiť škodu“ stanovenú v rámci Európskej zelenej dohody.**

- (10) Dosiahnutie klimatickej neutrality by si malo vyžadovať príspevok od všetkých odvetví hospodárstva, **v ktorých sú emisie skleníkových plynov alebo ich odstraňovanie regulované právom Únie.**
- (11) **V súvislosti s významom výroby a spotreby energie pre úroveň emisií skleníkových plynov je nevyhnutné zaistiť prechod na bezpečný, udržateľný, finančne dostupný a spoľahlivý energetický systém, ktorého základom je využívanie obnoviteľných zdrojov energie, dobre fungujúci vnútorný trh s energiou a zlepšovanie energetickej efektívnosti a ktorý bude zároveň znižovať energetickú chudobu. Ďalšími dôležitými faktormi umožňujúcimi naplniť zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu sú digitálna transformácia, technologická inovácia, výskum a vývoj.**
- (12) Únia **■** zaviedla regulačný rámec na dosiahnutie svojho cieľa znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030, **ktorý bol dohodnutý v roku 2014, teda ešte pred nadobudnutím platnosti Parížskej dohody.** Medzi právne predpisy na vykonanie uvedeného cieľa patrí okrem iných smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES⁵, ktorou sa vytvoril systém EU ETS, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842⁶, ktorým sa zaviedli vnútroštátne ciele znižovania emisií skleníkových plynov do roku 2030, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841⁷, v ktorom sa členským štátom ukladá povinnosť zabezpečiť rovnováhu medzi objemom existujúcich emisií skleníkových plynov a odstránených emisií skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien využívania pôdy a z lesného hospodárstva.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).

⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/842 z 30. mája 2018 o záväznom ročnom znižovaní emisií skleníkových plynov členskými štátmi v rokoch 2021 až 2030, ktorým sa prispieva k opatreniam v oblasti klímy zameraným na splnenie záväzkov podľa Parížskej dohody, a o zmene nariadenia (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 26).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/841 z 30. mája 2018 o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (Ú. v. EÚ L 156, 19.6.2018, s. 1).

- (13) *Systém EU ETS je základným prvkom politiky Únie v oblasti klímy a predstavuje jej kľúčový nástroj na znižovanie emisií skleníkových plynov nákladovo efektívnym spôsobom.*
- (14) Komisia vo svojom oznámení z 28. novembra 2018 s názvom „Čistá planéta pre všetkých: Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo“ predstavila svoju víziu dosiahnutia nulovej bilancie emisií skleníkových plynov v Únii do roku 2050 na základe sociálne spravodlivej a nákladovo efektívnej transformácie.
- (15) Balíkom „Čistá energia pre všetkých Európanov“ z 30. novembra 2016 sleduje Únia ambiciózny plán dekarbonizácie, a to predovšetkým prostredníctvom vybudovania spoľahlivej energetickej únie, čo zahŕňa ciele v oblasti energetickej efektívnosti a zavádzania energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030 vytýčené v smerniciach Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ⁸ a (EÚ) 2018/2001⁹, ako aj prostredníctvom posilnenia relevantných právnych predpisov vrátane smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ¹⁰.
- (16) Únia je svetovým lídrom v kontexte prechodu na klimatickú neutralitu a je odhodlaná pomáhať zvyšovať celosvetové ambície a posilniť svetovú reakciu na zmenu klímy pomocou nástrojov, ktoré má k dispozícii a medzi ktoré patrí aj diplomacia v oblasti klímy.

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/27/EÚ z 25. októbra 2012 o energetickej efektívnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2009/125/ES a 2010/30/EÚ a ktorou sa zrušujú smernice 2004/8/ES a 2006/32/ES (Ú. v. EÚ L 315, 14.11.2012, s. 1).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov (Ú. v. EÚ L 153, 18.6.2010, s. 13).

- (17) Únia by mala pokračovať vo svojich opatreniach v oblasti klímy a zostať v pozícii medzinárodného lídra v oblasti klímy aj po roku 2050 s cieľom chrániť ľudí a planétu pred hrozbou nebezpečnej zmeny klímy a v snahe o dosiahnutie *dlhodobého teplotného cieľa stanoveného* v Parížskej dohode a v súlade s vedeckými *posúdeniami* IPCC, *IPBES a Európskej vedeckej poradnej rady pre zmenu klímy, ako aj s posúdeniami iných medzinárodných orgánov.*
- (18) *Riziko úniku uhlíka nad'alej hrozí v prípade medzinárodných partnerov, ktorí nemajú rovnaké normy ochrany klímy ako Únia. Komisia má preto v úmysle navrhnúť mechanizmus kompenzácie uhlíka na hraniciach pre vybrané odvetvia s cieľom znížiť takéto riziká spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie. Okrem toho je dôležité zachovať účinné politické stimuly na podporu technologických riešení a inovácií, ktoré umožnia prechod na konkurencieschopné, klimaticky neutrálne hospodárstvo Únie a zároveň poskytnú investičnú istotu.*

- (19) Európsky parlament vo svojom uznesení z 15. januára 2020 o Európskej zelenej dohode vyzval na nevyhnutný prechod na klimaticky neutrálnu spoločnosť najneskôr do roku 2050 a stal sa tak úspešným európskym príbehom, a vo svojom uznesení z 28. novembra 2019 o núdzovom stave v oblasti klímy a životného prostredia vyhlásil núdzový stav v oblasti klímy a životného prostredia. ***Takisto opakovane vyzýval Úniu, aby zvýšila svoj cieľ v oblasti klímy do roku 2030 a aby tento zvýšený cieľ bol súčasťou tohto nariadenia.*** Európska rada vo svojich záveroch z 12. decembra 2019 odsúhlasila zámer dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu Únie v súlade s cieľmi Parížskej dohody a zároveň uznala, že je potrebné zaviesť podporný rámec, ***ktorý bude prínosom pre všetky členské štáty a bude zahŕňať primerané nástroje, stimuly, podporu a investície s cieľom zabezpečiť nákladovo efektívnu, spravodlivú, ako aj sociálne vyváženú a korektnú transformáciu, pričom sa zohľadnia rozdielne vnútroštátne okolnosti, pokiaľ ide o východiskovú situáciu. Okrem toho uviedla, že transformácia si bude vyžadovať značné verejné a súkromné investície. Únia predložila Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (ďalej len „UNFCCC“) 6. marca 2020 svoju dlhodobú stratégiu nízkoemisného rozvoja a 17. decembra 2020 svoj vnútroštátne stanovený príspevok, a to po ich prijatí Radou.***

- (20) Únia by sa mala usilovať dosiahnuť do roku 2050 na svojom území rovnováhu medzi antropogénnymi emisiami skleníkových plynov *zo zdrojov* a odstraňovaním emisií skleníkových plynov *záchytmi* v rámci celého hospodárstva, *a následne by sa mala prípadne usilovať o dosiahnutie záporných emisií. Uvedený cieľ by mal zahŕňať emisie skleníkových plynov a ich odstraňovanie v celej Únii regulované právnymi predpismi Únie. Malo by byť možné riešiť takéto emisie a odstraňovania v kontexte preskúmania príslušných právnych predpisov v oblasti klímy a energetiky. Záchyty zahŕňajú prirodzené a technologické riešenia, ako sa uvádza v inventúrach skleníkových plynov Únie predložených dohovoru UNFCCC. Riešenia, ktoré sa zakladajú na technológiách zachytávania a ukladania uhlíka a zachytávania a využívania uhlíka, môžu v členských štátoch, ktoré sa rozhodli tieto technológie využívať, zohrávať určitú úlohu pri dekarbonizácii, najmä pri zmierňovaní emisií z procesov v priemysle.* O naplnenie zámeru Únie dosiahnuť do roku 2050 klimatickú neutralitu na celom svojom území by sa mali usilovať všetky členské štáty kolektívne, pričom členské štáty, Európsky parlament, Rada a Komisia by mali prijímať opatrenia, ktoré umožnia tento zámer splniť. Významnú časť týchto opatrení na naplnenie predmetného zámeru budú tvoriť opatrenia na úrovni Únie.
- (21) *Európska rada vo svojich záveroch z 8. a 9. marca 2007 schválila cieľ Únie v oblasti zníženia emisií skleníkových plynov na rok 2020 a v záveroch z 23. a 24. októbra 2014 schválila rámec politik v oblasti klímy a energetiky na obdobie do roku 2030. Ustanoveniami tohto nariadenia o určení cieľa Únie v oblasti klímy do roku 2040 nie je dotknutá úloha Európskej rady pri vymedzovaní všeobecného politického smerovania a priorít Únie pre rozvoj politiky Únie v oblasti klímy, ako sa uvádza v zmluvách.*

- (22) *Záchyty uhlíka zohrávajú zásadnú úlohu pri prechode na klimatickú neutralitu v Únii a v tejto súvislosti významne prispievajú najmä odvetvia poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a využívania pôdy. Ako Komisia oznámila vo svojom oznámení z 20. mája 2020 s názvom „Stratégia „z farmy na stôl“ v záujme spravodlivého, zdravého potravinového systému šetrného k životnému prostrediu“, bude v rámci nadchádzajúcej iniciatívy v oblasti uhlíkového poľnohospodárstva podporovať nový ekologický obchodný model s cieľom odmeňovať pôdohospodárov za znižovanie emisií skleníkových plynov a odstraňovanie uhlíka. Okrem toho sa Komisia vo svojom oznámení z 11. marca 2020 s názvom „Nový akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo – Za čistejšiu a konkurencieschopnejšiu Európu“ zaviazala vypracovať regulačný rámec pre certifikáciu odstraňovania uhlíka na základe spoľahlivého a transparentného započítavania uhlíka s cieľom monitorovať a overovať odstraňovanie uhlíka v skutočnosti a zároveň zabezpečiť, aby nedošlo k negatívnym vplyvom na životné prostredie, najmä biodiverzitu, na verejné zdravie alebo na sociálne či hospodárske ciele.*

- (23) *Obnova ekosystémov by pomohla zachovať, riadiť a zlepšovať prirodzené záchyty a podporovať biodiverzitu a zároveň bojovať proti zmene klímy. Okrem toho tzv. trojitá úloha lesov, konkrétne zachytávanie, uskladňovanie a nahrádzanie uhlíka, prispieva k zníženiu skleníkových plynov v atmosfére a zároveň zabezpečuje, aby lesy naďalej rástli a poskytovali mnohé ďalšie služby.*

I

- (24) *Vedecké poznatky a najlepšie dostupné a aktuálne dôkazy spolu s informáciami o zmene klímy, ktoré sú faktické aj transparentné, sú zásadné a musia tvoriť východisko pre opatrenia Únie v oblasti klímy a jej úsilie o dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050. Mala by sa zriadiť Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy (ďalej len „poradná rada“), ktorá by vzhľadom na svoju nezávislosť a vedecké a technické odborné znalosti slúžila ako referenčný bod pre vedecké poznatky týkajúce sa zmeny klímy. Poradná rada by mala dopĺňať prácu Európskej environmentálnej agentúry a svoje úlohy by si mala plniť nezávisle. Jej poslanie by sa nemalo prekryvať s poslaním IPCC na medzinárodnej úrovni. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009¹¹ by sa preto malo zmeniť s cieľom zriadiť poradnú radu. Vnútroštátne poradné orgány pre oblasť klímy môžu zohrávať dôležitú úlohu okrem iného pri poskytovaní odborného vedeckého poradenstva o politike v oblasti klímy príslušným vnútroštátnym orgánom, ako to stanovuje dotknutý členský štát, v ktorom tieto orgány existujú. Členské štáty, ktoré ešte nezriadili vnútroštátny poradný orgán pre oblasť klímy, sa preto vyzývajú, aby ho zriadili.*

¹¹ *Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 401/2009 z 23. apríla 2009 o Európskej environmentálnej agentúre a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej sieti (Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2009, s. 13).*

- (25) Transformácia na klimatickú neutralitu si vyžaduje zmeny v celom spektre politík a kolektívne úsilie všetkých odvetví hospodárstva a spoločnosti, ako sa zdôrazňuje v Európskej zelenej dohode. Európska rada vo svojich záveroch z 12. decembra 2019 uviedla, že všetky relevantné právne predpisy a politiky Únie musia byť v súlade s plnením zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu a prispievať k nemu, pričom sa v nich musí rešpektovať zásada rovnakých podmienok pre všetkých, a vyzvala Komisiu, aby preskúmala, či je na tento účel potrebné upraviť existujúce pravidlá.
- (26) Ako bolo oznámené v Európskej zelenej dohode, Komisia vo svojom oznámení zo 17. septembra 2020 s názvom „Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 – Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov“ posúdila cieľ Únie týkajúci sa zníženia emisií skleníkových plynov do roku 2030. Komisia tak urobila na základe komplexného posúdenia vplyvu a s prihliadnutím na analýzu integrovaných národných energetických a

klimatických plánov predložených Komisii v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999¹². Vzhľadom na zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 by sa do roku 2030 mali znížiť emisie skleníkových plynov a malo by sa zlepšiť ich odstraňovanie, aby sa čisté emisie skleníkových plynov, teda emisie po odpočítaní odstránených emisií, do roku 2030 v porovnaní s úrovňami z roku 1990 znížili v celom hospodárstve a na vnútroštátnej úrovni minimálne o 55 %. ***Európska rada uvedený cieľ schválila vo svojich záveroch z 10. a 11. decembra 2020. Poskytla aj počiatočné usmernenia týkajúce sa jeho vykonávania.*** Uvedený nový cieľ Únie v oblasti klímy do roku 2030 je následným cieľom na účely článku 2 bodu 11 nariadenia (EÚ) 2018/1999, a preto nahrádza celouňijný cieľ týkajúci sa emisií skleníkových plynov na rok 2030 stanovený v uvedenom bode. Komisia by okrem toho do 30. júna 2021 mala posúdiť, ako by bolo potrebné zmeniť príslušné právne predpisy Únie, ktorými sa vykonáva cieľ Únie v oblasti klímy do roku 2030, aby sa dosiahlo takéto zníženie čistých emisií. ***V tejto súvislosti Komisia oznámila revíziu príslušných právnych predpisov v oblasti klímy a energetiky, ktoré sa prijímú v balíku zahŕňajúcom okrem iného obnoviteľné zdroje energie, energetickú efektívnosť, využívanie pôdy, zdaňovanie energie, emisné normy CO₂ pre ľahké úžitkové vozidlá, spoločné úsilie a systém EU ETS. Komisia zamýšľa posúdiť vplyv zavedenia ďalších opatrení Únie, ktoré by mohli dopĺňať existujúce opatrenia, ako sú napríklad trhové opatrenia, ktoré zahŕňajú silný mechanizmus solidarity.***

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1).

- (27) *Podľa posúdení Komisie majú existujúce záväzky podľa článku 4 nariadenia (EÚ) 2018/841 za následok čistý záchyt uhlíka vo výške 225 miliónov ton ekvivalentu CO₂ v roku 2030. S cieľom zabezpečiť, aby sa do roku 2030 vynaložilo dostatočné úsilie v oblasti zmierňovania zmeny klímy, je vhodné obmedziť príspevok čistého odstraňovania k cieľu Únie v oblasti klímy do roku 2030 na túto úroveň. Týmto nie je dotknuté preskúmanie príslušných právnych predpisov Únie v záujme umožnenia dosiahnutia tohto cieľa.*
- (28) *Výdavky v rámci rozpočtu Únie a Nástroja Európskej únie na obnovu zriadeného nariadením Rady (EÚ) 2020/2094¹³ prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy vyčlenením aspoň 30 % celkovej sumy výdavkov na podporu cieľov v oblasti klímy na základe účinnej metodiky a v súlade s odvetvovými právnymi predpismi.*
- (29) *Vzhľadom na zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 a vzhľadom na medzinárodné záväzky vyplývajúce z Parížskej dohody je potrebné pokračovať v úsilí o postupné zrušenie dotácií v oblasti energetiky, ktoré nie sú v súlade s uvedeným zámerom, najmä v prípade fosílnych palív, bez toho, aby to malo vplyv na úsilie o zníženie energetickej chudoby.*

¹³ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/2094 zo 14. decembra 2020, ktorým sa zriaďuje Nástroj Európskej únie na obnovu s cieľom podporiť obnovu po kríze COVID-19 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 23).

- (30) Na zabezpečenie predvídateľnosti a dôveryhodnosti pre všetky hospodárske subjekty vrátane podnikov, pracovníkov, investorov a spotrebiteľov v záujme zabezpečenia *postupného znižovania emisií skleníkových plynov a nezvratného prechodu na klimatickú neutralitu by Komisia mala prípadne navrhnúť strednodobý cieľ Únie v oblasti klímy do roku 2040, a to najneskôr do šiestich mesiacov od prvého globálneho hodnotenia vykonaného podľa Parížskej dohody. Komisia môže prekladať návrhy na revíziu strednodobého cieľa, pričom zohľadní zistenia z posúdení pokroku a opatrení Únie a vnútroštátnych opatrení, ako aj výsledky globálneho hodnotenia a medzinárodného vývoja, a to aj v oblasti spoločných časových rámcov pre vnútroštátne stanovené príspevky. Ako nástroj na zvýšenie transparentnosti a zodpovednosti politík Únie v oblasti klímy by Komisia mala pri príprave svojho legislatívneho návrhu týkajúceho sa cieľa Únie v oblasti klímy do roku 2040 uverejniť predpokladaný orientačný rozpočet Únie na emisie skleníkových plynov na obdobie rokov 2030 – 2050 vymedzený ako orientačný celkový objem čistých emisií skleníkových plynov, ktorých emitovanie sa v uvedenom období očakáva, a to bez toho, aby boli ohrozené záväzky Únie vyplývajúce z Parížskej dohody, ako aj metodiku, z ktorej tento orientačný rozpočet vychádza.*

- (31) Kľúčovým aspektom dlhodobej celosvetovej reakcie na zmenu klímy je adaptácia na ňu. ***Nepriaznivé účinky zmeny klímy môžu potenciálne prekročiť adaptačné kapacity členských štátov.*** Preto by členské štáty a Únia mali zvýšiť svoju schopnosť adaptácie, posilniť svoju odolnosť a znížiť mieru zraniteľnosti voči zmene klímy, ako sa stanovuje v článku 7 Parížskej dohody, a takisto maximalizovať súvisiace prínosy uplatnením ďalších politik a právnych predpisov. Komisia by mala prijať stratégiu Únie pre adaptáciu na zmenu klímy v súlade s Parížskou dohodou. Členské štáty by mali prijať komplexné národné adaptačné stratégie a plány na ***základe solídnych analýz zmeny klímy a zraniteľnosti voči zmene klímy, posúdení pokroku a ukazovateľov, vychádzajúc pritom z najlepších dostupných a najnovších vedeckých dôkazov.*** Únia by sa mala usilovať o vytvorenie priaznivého regulačného prostredia pre vnútroštátne politiky a opatrenia zavedené členskými štátmi na adaptáciu na zmenu klímy. ***Zlepšenie odolnosti proti zmene klímy a schopnosti adaptovať sa na zmenu klímy si vyžaduje spoločné úsilie všetkých sektorov hospodárstva a spoločnosti, ako aj súdržnosť a konzistentnosť politik vo všetkých príslušných právnych predpisoch a politikách.***

- (32) *Ekosystémy, ľudia a hospodárstva vo všetkých regiónoch Únie budú čeliť veľkým vplyvom zmeny klímy, ako sú extrémne horúčavy, povodne, suchá, nedostatok vody, stúpanie hladiny morí, topiace sa ľadovce, lesné požiare, vývraty a poľnohospodárske straty. Nedávne extrémne udalosti už významne ovplyvňujú ekosystémy, čo má vplyv na sekvestráciu uhlíka a kapacity lesa a poľnohospodárskej pôdy uskladňovať ho. Posilnenie adaptačných kapacít a odolnosti s prihliadnutím na ciele Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja pomáha minimalizovať vplyvy zmeny klímy, riešiť neodvratiteľné vplyvy sociálne vyváženým spôsobom a zlepšovať životné podmienky v postihnutých oblastiach. Včasná príprava na takéto vplyvy je nákladovo efektívna a môže tiež viesť k značným vedľajším prínosom pre ekosystémy, zdravie a hospodárstvo. Prínosom pre zmierňovanie zmeny klímy, adaptáciu na ňu a ochranu biodiverzity môžu byť najmä riešenia blízke prírode.*
- (33) *Príslušné programy zriadené v rámci viacročného finančného rámca zaistujú preverovanie projektov s cieľom zabezpečiť, aby takéto projekty boli odolné voči možným nepriaznivým vplyvom zmeny klímy, a to prostredníctvom posúdenia zraniteľnosti voči zmene klímy a posúdenia súvisiaceho rizika, ako aj prostredníctvom príslušných adaptačných opatrení, a aby takéto projekty začlenili náklady na emisie skleníkových plynov a pozitívne účinky opatrení na zmiernenie zmeny klímy do analýzy nákladov a prínosov. Prispieva to k začleneniu rizík súvisiacich so zmenou klímy, ako aj posúdenia zraniteľnosti voči zmene klímy a adaptácie na ňu do investičných a plánovacích rozhodnutí v rámci rozpočtu Únie.*

- (34) Členské štáty, Európsky parlament, Rada a Komisia by pri vykonávaní relevantných opatrení na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni v záujme naplňania zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu mali zohľadňovať **okrem iného**: prínos, ktorý transformácia na klimatickú neutralitu bude mať pre **verejné zdravie, kvalitu životného prostredia**, blahobyt občanov, prosperitu spoločnosti, **zamestnanosť** a konkurencieschopnosť hospodárstva; energetickú **transformáciu, posilnenú energetickú bezpečnosť a boj proti energetickej chudobe**; potravinovú bezpečnosť a finančnú dostupnosť; **rozvoj udržateľných a inteligentných systémov mobility a dopravy**; spravodlivosť a solidaritu v členských štátoch i medzi nimi vzhľadom na ich hospodársku spôsobilosť, vnútroštátne okolnosti, **ako sú napríklad osobitosti ostrovov**, a potrebu postupnej konvergencie; potrebu zabezpečiť spravodlivú a sociálne korektnú transformáciu **vhodnými programami vzdelávania a odbornej prípravy**; najlepšie dostupné a najnovšie vedecké dôkazy, najmä zistenia IPCC; potrebu zahrnúť riziká súvisiace so zmenou klímy do rozhodnutí o investovaní a plánovaní; nákladovú účinnosť a technologickú neutralitu pri dosahovaní znižovania emisií skleníkových plynov a ich odstraňovaní a zvyšovaní odolnosti; a postupné napredovanie v súvislosti s environmentálnou integritou a mierou ambicióznosti.
- (35) **Ako sa uvádza v Európskej zelenej dohode, Komisia prijala 9. decembra 2020 oznámenie s názvom „Stratégia pre udržateľnú a inteligentnú mobilitu – nasmerovanie európskej dopravy do budúcnosti“. V stratégii sa stanovuje plán pre udržateľnú a inteligentnú budúcnosť európskej dopravy s akčným plánom na dosiahnutie cieľ a znížiť emisie z odvetvia dopravy do roku 2050 o 90 %.**

- (36) S cieľom zabezpečiť, aby Únia a členské štáty vytrvali na ceste k naplneniu zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, a dosiahnuť pokrok pri adaptácii na zmenu klímy by Komisia mala dosiahnutý pokrok pravidelne posudzovať, ***pričom by mala vychádzať z informácií stanovených v tomto nariadení vrátane informácií predložených a oznámených podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999. Aby bolo možné včas sa pripraviť na globálne hodnotenie uvedené v článku 14 Parížskej dohody, závery uvedeného posúdenia by sa mali od roku 2023 zverejňovať každých päť rokov do 30. septembra. To znamená, že správy podľa článku 29 ods. 5 a článku 35 uvedeného nariadenia a v príslušných rokoch aj súvisiace správy podľa článku 29 ods. 1 a článku 32 uvedeného nariadenia by sa mali predkladať Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako závery uvedeného posúdenia.*** V prípade, že kolektívny pokrok členských štátov pri plnení zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo pri adaptácii nie je dostatočný alebo opatrenia Únie nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo nie sú primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti alebo zníženie miery zraniteľnosti, Komisia by mala vykonať potrebné opatrenia v súlade so zmluvami. Takisto by mala pravidelne posudzovať relevantné vnútroštátne opatrenia a vydať odporúčania, ak zistí, že opatrenia členského štátu nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo nie sú primerané na zvýšenie schopnosti adaptácie, posilnenie odolnosti a zníženie miery zraniteľnosti voči zmene klímy.

- (37) Komisia by mala zaručiť spoľahlivé a objektívne posúdenie na základe najaktuálnejších vedeckých, technických a spoločensko-ekonomických zistení reprezentatívnych pre širokú škálu nezávislých expertíz a svoje posúdenia by mala založiť na relevantných informáciách vrátane informácií, ktoré predkladajú a nahlasujú členské štáty, správ Európskej environmentálnej agentúry, **poradnej rady a Spoločného výskumného centra Komisie**, najlepších dostupných a najnovších vedeckých dôkazov vrátane správ IPCC, **IPBES a iných medzinárodných orgánov, ako aj na údajoch z pozorovania Zeme, ktoré poskytuje Európsky program pozorovania Zeme (Copernicus)**. Komisia by ďalej mala pri svojich posúdeniach vychádzať z orientačnej lineárnej trajektórie, ktorá bude spájať klimatické ciele Únie na roky 2030 a 2040 po ich prijatí so zámerom Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu a bude slúžiť ako orientačný nástroj na odhadovanie a hodnotenie kolektívneho pokroku pri plnení zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu. *Touto orientačnou lineárnou trajektóriou nie je dotknuté žiadne rozhodnutie na určenie cieľov Únie v oblasti klímy na rok 2040.* Vzhľadom na skutočnosť, že Komisia sa zaviazala preskúmať spôsoby, ako by mohol verejný sektor využívať taxonómiu EÚ v kontexte Európskej zelenej dohody, malo by zahŕňať informácie o environmentálne udržateľnom investovaní zo strany Únie alebo členských štátov v súlade s nariadením **Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852¹⁴**, keď také informácie budú k dispozícii. Komisia by mala využívať prípadné dostupné európske a globálne štatistiky a údaje a vyhľadávať možnosti odborného preskúmania. Európska environmentálna agentúra by mala pomáhať Komisii podľa potreby a v súlade s jej ročným pracovným programom.

¹⁴ **Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).**

- (38) Občania a komunity majú rozhodujúcu úlohu pri ďalšom uskutočňovaní prechodu na klimatickú neutralitu, a preto by sa malo ***podporovať aj*** uľahčiť silné zapojenie verejnosti a sociálnu angažovanosť pri opatreniach v oblasti klímy na ***všetkých úrovniach, a to aj na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, v rámci inkluzívneho a dostupného procesu***. Komisia by sa preto mala angažovať vo všetkých sférach spoločnosti ***vrátane zainteresovaných strán zastupujúcich rôzne odvetvia hospodárstva***, a tak posilniť ich postavenie a umožniť im podnikat kroky smerom k dosiahnutiu klimatickej neutrálnej spoločnosti odolnej proti zmene klímy, a to aj prostredníctvom Európskeho klimatického paktu.

- (39) V súlade so záväzkom Komisie dodržiavať zásady lepšej tvorby práva by sa malo rozvinúť úsilie o súlad jednotlivých nástrojov Únie týkajúcich sa znižovania emisií skleníkových plynov. Systém merania pokroku pri plnení zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, ako aj posudzovania súladu opatrení prijatých na účely uvedeného zámeru by mal vychádzať z riadiaceho rámca stanoveného v nariadení (EÚ) 2018/1999 a byť s ním v súlade, ***pričom by sa malo zohľadniť všetkých päť rozmerov energetickej únie***. Predovšetkým je potrebné, aby sa systém pravidelného podávania správ a harmonogramu lehôt, v ktorých má Komisia vykonávať posúdenia, ako aj opatrení na základe predmetných správ zosúladiť s povinnosťami členských štátov predkladať informácie a podávať správy, ktoré sú stanovené v nariadení (EÚ) 2018/1999. Nariadenie (EÚ) 2018/1999 by sa preto malo zmeniť tak, aby sa do jeho relevantných ustanovení začlenil zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu.

- (40) Z podstaty zmeny klímy vyplýva, že ide o cezhraničný problém, v súvislosti s ktorým sú v záujme účinného doplnenia a posilnenia vnútroštátnych politík potrebné koordinované opatrenia na úrovni Únie. Keďže cieľ tohto nariadenia, a to dosiahnuť klimatickú neutralitu v Únii do roku 2050, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

Týmto nariadením sa stanovuje rámec pre nezvratné a postupné znižovanie **antropogénnych** emisií skleníkových plynov **zo zdrojov** a zlepšenie ich odstraňovania ■ záchytmí **regulovanými v práve Únie** ■ .

V tomto nariadení sa stanovuje záväzný zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu Únie do roku 2050 v záujme plnenia dlhodobého teplotného cieľa stanoveného v článku 2 ods. 1 písm. a) Parížskej dohody, ako aj rámec na dosahovanie pokroku pri plnení globálneho cieľa týkajúceho sa adaptácie na zmenu klímy stanoveného v článku 7 Parížskej dohody. V tomto nariadení sa stanovuje aj záväzný **cieľ** Únie, pokiaľ ide o čisté **domáce zníženie emisií** skleníkových plynov do roku 2030.

Toto nariadenie sa uplatňuje na antropogénne emisie skleníkových plynov uvedených v časti 2 prílohy V k nariadeniu (EÚ) 2018/1999 **zo zdrojov** a na ich odstraňovanie ■ záchytmí.

Článok 2

Zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu

1. Najneskôr do roku 2050 sa v **Únii** musí zabezpečiť rovnovážny stav medzi **emisiami skleníkových** plynov a ich odstraňovaním **■** v celej Únii, ako je regulované v práve Únie, vďaka čomu sa do uvedeného termínu podarí znížiť emisie a dosiahnuť nulovú bilanciu emisií **a následne sa Únia bude usilovať o dosiahnutie záporných emisií.**
2. Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty prijmú potrebné opatrenia na úrovni Únie a na vnútroštátnej úrovni, vďaka ktorým bude možné kolektívne splniť zámer dosiahnuť klimatickú neutralitu stanovený v odseku 1, a to s prihliadnutím na význam podpory spravodlivosti a solidarity medzi členskými štátmi, **ako aj nákladovej efektívnosti pri plnení tohto zámeru.**

■

Článok 3

Vedecké poradenstvo v oblasti zmeny klímy

1. ***Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy zriadená podľa článku 10a nariadenia (ES) č. 401/2009 (ďalej len „poradná rada“) slúži Únii vzhľadom na svoju nezávislosť a vedecké a technické odborné znalosti ako referenčný bod pre vedecké poznatky týkajúce sa zmeny klímy.***
2. ***K úlohám poradnej rady patrí:***
 - a) ***posudzovať najnovšie vedecké zistenia správ IPCC a vedecké údaje o klíme, najmä informácie relevantné pre Úniu;***
 - b) ***poskytovať vedecké poradenstvo a vydávať správy o súčasných a navrhovaných opatreniach Únie, cieľoch v oblasti klímy a orientačných rozpočtov na emisie skleníkových plynov, a o ich súlade s cieľmi tohto nariadenia a medzinárodnými záväzkami Únie vyplývajúcimi z Parížskej dohody;***
 - c) ***zapájať sa do výmeny nezávislých vedeckých poznatkov v oblasti modelovania, monitorovania, sľubného výskumu a inovácií, ktoré prispievajú k zníženiu emisií alebo zvyšovaniu ich odstraňovania;***

- d) *identifikovať opatrenia a príležitosti potrebné na úspešné dosiahnutie cieľov Únie v oblasti klímy;*
 - e) *zvyšovať informovanosť o zmene klímy a jej vplyvoch a podporovať dialóg a spoluprácu medzi vedeckými subjektmi v rámci Únie, a tak prispievať k súčasnej práci a snahe.*
3. *Poradná rada sa pri svojej činnosti riadi najlepšími dostupnými a najnovšími vedeckými dôkazmi vrátane najnovších správ IPCC, IPBES a iných medzinárodných orgánov. Postupuje v plnej miere transparentne a svoje správy zverejňuje. Vo vhodnom prípade môže zohľadniť prácu vnútroštátnych poradných orgánov pre oblasť klímy uvedených v odseku 4.*
4. *V záujme posilňovania úlohy vedy v súvislosti s politikou v oblasti klímy sa každý členský štát vyzýva k tomu, aby zriadil vnútroštátny poradný orgán pre oblasť klímy, ktorý bude zodpovedný za poskytovanie odborného vedeckého poradenstva týkajúceho sa politiky v oblasti klímy príslušným vnútroštátnym orgánom, ako stanovuje dotknutý členský štát. Ak sa členský štát rozhodne zriadiť takýto poradný orgán, informuje o tom Európsku environmentálnu agentúru.*

Článok 4

Strednodobé ciele Únie v oblasti klímy

1. V záujme splnenia zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu, ktorý sa stanovuje v článku 2 ods. 1, je záväzným cieľom Únie v oblasti klímy do roku 2030 zníženie **domácich** čistých emisií skleníkových plynov (emisie po odpočítaní ich odstraňovania) do roku 2030 minimálne o 55 % v porovnaní s úrovňami z roku 1990.

Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty uprednostnia pri plnení cieľa uvedeného v prvom pododseku rýchle a predvídateľné zníženie emisií a zároveň zintenzívnia ich odstraňovanie prirodzenými záchytmi.

V záujme zabezpečenia vyvinutia dostatočného úsilia o zmiernenie zmeny klímy do roku 2030 sa na účely tohto nariadenia a bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie právnych predpisov Únie uvedené v odseku 2, obmedzí príspevok čistého odstraňovania k dosiahnutiu cieľa Únie v oblasti klímy do roku 2030 na 225 miliónov ton ekvivalentu CO₂. S cieľom zintenzívniť záchyt uhlíka v Únii v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050 sa Únia zameria na dosiahnutie vyššieho objemu čistého záchytu uhlíka v roku 2030.

2. Komisia do 30. júna 2021 preskúma príslušné právne predpisy Únie s cieľom umožniť dosiahnutie cieľa stanoveného v odseku 1 tohto článku a zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 a zväži prijatie potrebných opatrení v súlade so zmluvami vrátane prijatia legislatívnych návrhov.

V rámci preskúmania uvedeného v prvom pododseku a v rámci budúcich preskúmaní Komisia posúdi najmä dostupnosť primeraných nástrojov a stimulov pre mobilizáciu potrebných investícií podľa práva Únie a podľa potreby navrhne opatrenia.

Po tom, čo Komisia prijme legislatívne návrhy, monitoruje legislatívne postupy týkajúce sa jednotlivých návrhov a môže Európskemu parlamentu a Rade podať správu o tom, či by predpokladaný výsledok uvedených legislatívnych postupov posudzovaných spoločne dosiahol cieľ stanovený v odseku 1. Ak by predpokladaný výsledok nevedol k dosiahnutiu cieľa stanoveného v odseku 1, Komisia môže prijať potrebné opatrenia v súlade so zmluvami vrátane prijatia legislatívnych návrhov.

3. *V záujme splnenia zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia sa stanoví cieľ v oblasti klímy pre celú Úniu na rok 2040. Preto Komisia najneskôr do šiestich mesiacov po prvom globálnom hodnotení uvedenom v článku 14 Parížskej dohody predloží podľa potreby na základe podrobného posúdenia vplyvu legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia tak, aby sa doň začlenil cieľ Únie v oblasti klímy na rok 2040, pričom zohľadní závery posúdení uvedených v článkoch 6 a 7 tohto nariadenia a výsledky globálneho hodnotenia.*

4. *Pri vypracúvaní svojho legislatívneho návrhu týkajúceho sa cieľa Únie v oblasti klímy na rok 2040 uvedeného v odseku 3 Komisia zároveň zverejní v samostatnej správe predpokladaný orientačný rozpočet Únie na emisie skleníkových plynov na obdobie rokov 2030 – 2050, ktorý sa vymedzí ako orientačný celkový objem čistých emisií skleníkových plynov (vyjadrený ako ekvivalent CO₂ a poskytne samostatne informácie o emisiách a ich odstraňovaní), ktoré sa očakávajú, že budú emitované v danom období, a to bez toho, aby boli ohrozené záväzky Únie vyplývajúce z Parížskej dohody. Predpokladaný orientačný rozpočet Únie na emisie skleníkových plynov vychádza z najlepších dostupných vedeckých poznatkov, zohľadňuje odporúčania poradnej rady, ako aj prípadné prijaté právne predpisy Únie, ktorými sa vykonáva cieľ Únie v oblasti klímy do roku 2030. Komisia tiež zverejní metodiku, z ktorej vychádza predpokladaný orientačný rozpočet Únie na emisie skleníkových plynov.*
5. Pri navrhovaní cieľa Únie v oblasti klímy na rok 2040 v súlade s odsekom 3 Komisia prihliada na:
- a) *najlepšie dostupné a najnovšie vedecké dôkazy vrátane najnovších správ IPCC a poradnej rady;*
 - b) *sociálne, hospodárske a environmentálne vplyvy vrátane nákladov spojených s nečinnosťou;*
 - c) *potrebu zabezpečiť spravodlivú a sociálne korektnú transformáciu pre všetkých;*

- d) nákladovú účinnosť a hospodársku efektívnosť;
- e) konkurencieschopnosť hospodárstva Únie, ***najmä malých a stredných podnikov a odvetví, ktoré sú najviac vystavené úniku uhlíka***;
- f) najlepšie dostupné ***nákladovo efektívne, bezpečné a škálovateľné technológie***;
- g) energetickú efektívnosť a ***zásadu prvoradosti energetickej efektívnosti***, cenovú dostupnosť energie a bezpečnosť dodávok;
- h) spravodlivosť a solidaritu medzi členskými štátmi a v rámci nich;
- i) potrebu zabezpečiť environmentálnu účinnosť a napredovanie;
- j) potrebu dlhodobo udržiavať, riadiť a zvyšovať prirodzené záchyty a chrániť a obnovovať biodiverzitu***;
- k) investičné potreby a príležitosti;

■

- l) medzinárodný vývoj a úsilie vynaložené na dosiahnutie dlhodobých cieľov Parížskej dohody a kľúčového cieľa dohovoru UNFCCC;
 - m) *existujúce informácie o predpokladanom orientačnom rozpočte Únie na emisie skleníkových plynov na obdobie rokov 2030 – 2050 uvedenom v odseku 4.*
6. *Do šiestich mesiacov od druhého globálneho hodnotenia uvedeného v článku 14 Parížskej dohody môže Komisia navrhnúť revíziu cieľa Únie v oblasti klímy na rok 2040 v súlade s článkom 11 tohto nariadenia.*
7. *Ustanovenia tohto článku sa preskúmavajú na základe medzinárodného vývoja a úsilia vyvíjaného na dosiahnutie dlhodobých cieľov Parížskej dohody, a to aj s prihliadnutím na výsledky medzinárodných rokovaní o spoločných časových rámcoch pre vnútroštátne stanovené príspevky.*

Článok 5

Adaptácia na zmenu klímy

1. Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty zabezpečia nepretržitý pokrok pri zlepšovaní schopnosti adaptácie, posilňovaní odolnosti a znižovaní zraniteľnosti voči zmene klímy v súlade s článkom 7 Parížskej dohody.
2. *Komisia prijme stratégiu Únie pre adaptáciu na zmenu klímy v súlade s Parížskou dohodou a pravidelne ju preskúma v súvislosti s preskúmaním uvedeným v článku 6 ods. 2 písm. b) tohto nariadenia.*
3. *Príslušné inštitúcie Únie a členské štáty tiež zabezpečia, aby politiky v oblasti adaptácie v Únii a v členských štátoch boli koherentné, vzájomne sa podporovali a poskytovali vedľajšie prínosy pre odvetvové politiky a aby jednotne prispievali k lepšiemu začleňovaniu adaptácie na zmenu klímy do všetkých oblastí politiky vrátane prípadných sociálno-ekonomických a environmentálnych politik a opatrení, ako aj do vonkajších činností Únie. Zamerajú sa najmä na najzraniteľnejšie a najpostihnutejšie skupiny obyvateľstva a odvetvia a po konzultácii s občianskou spoločnosťou identifikujú nedostatky v tomto smere.*

4. Členské štáty **prijmú** a vykonajú národné adaptačné stratégie a plány s **ohľadom na stratégiu Únie pre adaptáciu na zmenu klímy uvedenú v odseku 2 tohto článku a na základe** solídnych **analýz zmeny** klímy a zraniteľnosti voči zmene klímy, posúdení pokroku **a ukazovateľov**, vychádzajúc pritom z **najlepších dostupných a najnovších vedeckých dôkazov**. Členské štáty vo svojich národných adaptačných stratégiách **zohľadnia osobitnú zraniteľnosť príslušných odvetví, okrem iného poľnohospodárskych a vodovodných a potravinových systémov, ako aj potravinovú bezpečnosť**, pričom musia podporovať riešenia blízke prírode a adaptáciu založenú na ekosystémoch. Členské štáty pravidelne aktualizujú stratégie a súvisiace aktualizované informácie zahrnú do správ, ktoré sa majú predložiť v súlade s článkom 19 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2018/1999.
5. Komisia prijme do ... [jeden rok odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] usmernenia, v ktorých sa stanovujú spoločné zásady a postupy identifikácie, klasifikácie a prudenciálneho riadenia závažných fyzických klimatických rizík pri plánovaní, vypracúvaní, vykonávaní a monitorovaní projektov a programov pre projekty.

Článok 6

Posúdenie pokroku Únie a jej opatrení

1. Do 30. septembra 2023 a potom každých päť rokov Komisia posúdi spolu s posúdením uvedeným v článku 29 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2018/1999:
 - a) kolektívny pokrok všetkých členských štátov pri plnení zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia ■ ;
 - b) kolektívny pokrok všetkých členských štátov pri adaptácii v zmysle článku 5 tohto nariadenia.

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade závery tohto posúdenia spolu so správou o stave energetickej únie vypracovanou v príslušnom kalendárnom roku v súlade s článkom 35 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

2. Do 30. septembra 2023 a potom každých päť rokov Komisia preskúma:
 - a) súlad opatrení Únie so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 ■ ;
 - b) **súlad** opatrení Únie **so zabezpečením** pokroku pri adaptácii v zmysle článku 5.

3. Ak Komisia na základe posúdení uvedených v odsekoch 1 a 2 tohto článku zistí, že opatrenia Únie nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 alebo **sú v rozpore so zabezpečovaním** pokroku pri adaptácii v zmysle článku 5, alebo zistí, že pokrok pri plnení uvedeného zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu alebo pokrok pri adaptácii v zmysle článku 5 nie je dostatočný, prijme potrebné opatrenia v súlade so zmluvami **■** .
4. Pred prijatím akéhokoľvek návrhu opatrenia alebo legislatívneho návrhu **vrátane rozpočtových návrhov** Komisia posúdi daný návrh z hľadiska **jeho súladu** so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 a **s cieľmi Únie v oblasti klímy do rokov 2030 a 2040** a uvedené posúdenie zahrnie do akéhokoľvek posúdenia vplyvu sprevádzajúceho tieto opatrenia alebo návrhy, pričom výsledok uvedeného posúdenia zverejní v čase prijatia predmetného návrhu. **Komisia tiež posúdi, či sú uvedené návrhy opatrení alebo legislatívne návrhy vrátane rozpočtových návrhov v súlade so zabezpečovaním pokroku pri adaptácii v zmysle článku 5. Komisia sa pri vypracúvaní svojich návrhov opatrení a legislatívnych návrhov usiluje o ich zosúladenie s cieľmi tohto nariadenia. V prípade akéhokoľvek nesúladu Komisia uvedie dôvody v rámci posúdenia súladu uvedeného v tomto odseku.**

Článok 7

Posúdenie vnútroštátnych opatrení

1. Do 30. septembra 2023 a potom každých päť rokov Komisia posúdi:
 - a) súlad identifikovaných vnútroštátnych opatrení na základe integrovaných národných energetických a klimatických plánov, **dlhodobých národných stratégií a** dvojročných správ o pokroku predkladaných v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1999, ktoré sú relevantné pre plnenie zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 tohto nariadenia, s uvedeným zámerom ■ ;
 - b) **súlad** príslušných vnútroštátnych opatrení **so zabezpečením** pokroku pri adaptácii v zmysle článku 5, **s prihliadnutím na národné adaptačné stratégie uvedené v článku 5 ods. 4.**

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade závery tohto posúdenia spolu so správou o stave energetickej únie vypracovanou v príslušnom kalendárnom roku v súlade s článkom 35 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

2. Ak Komisia po náležitom posúdení kolektívneho pokroku posudzovaného v súlade s článkom 6 ods. 1 zistí, že opatrenia členského štátu nie sú v súlade so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 ■ alebo **sú v rozpore so zabezpečením** pokroku pri adaptácii v zmysle článku 5, môže pre tento členský štát vydať odporúčania. Komisia tieto odporúčania zverejní.
3. Ak sa vydajú odporúčania v súlade s odsekom 2, uplatňujú sa tieto zásady:
- a) dotknutý členský štát **oznámi Komisii do šiestich mesiacov od prijatia odporúčaní, ako plánuje** tieto odporúčania náležite zohľadniť v duchu solidarity medzi členskými štátmi a Úniou, ako aj medzi členskými štátmi navzájom;

- b) *po oznámení uvedenom v písmene a) tohto odseku* dotknutý členský štát uvedie vo *svojej nasledujúcej* integrovanej národnej energetickej a klimateckej správe o pokroku predloženej v súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2018/1999 v roku nasledujúcom po roku, v ktorom boli dané odporúčania vydané, akým spôsobom tieto odporúčania náležite zohľadnil; ak sa dotknutý členský štát rozhodne nezohľadniť odporúčania alebo ich podstatnú časť, poskytne Komisii svoje odôvodnenie;
- c) odporúčania dopĺňajú najnovšie odporúčania pre jednotlivé krajiny vydané v kontexte európskeho semestra.

Článok 8

Spoločné ustanovenia o posúdení zo strany Komisie

1. *Komisia pri svojom prvom a druhom posúdení uvedenom v článkoch 6 a 7 vychádza z orientačnej lineárnej trajektórie, ktorou sa stanovuje cesta znižovania čistých emisií na úrovni Únie a ktorá spája cieľ Únie v oblasti klímy do roku 2030 uvedený v článku 4 ods. 1 s cieľom Únie v oblasti klímy na rok 2040 po jeho prijatí a so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1.*
2. *Po prvom a druhom posúdení uvedenom v odseku 1 Komisia pri každom následnom posúdení vychádza z orientačnej lineárnej trajektórie, ktorou sa spája cieľ Únie v oblasti klímy na rok 2040 po jeho prijatí so zámerom dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1.*
3. Komisia pri svojich posúdeniach uvedených v článkoch 6 a 7 vychádza popri vnútroštátnych opatreniach uvedených v článku 7 ods. 1 písm. a) prinajmenšom:
 - a) z informácií predložených a oznámených podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999;
 - b) zo správ Európskej environmentálnej agentúry, *poradnej rady a Spoločného výskumného centra Komisie*;
 - c) z európskych a *celosvetových* štatistík a údajov vrátane *štatistík a údajov Európskeho programu pozorovania Zeme (Copernicus), údajov o nahlásených a predpokladaných* stratách spôsobených nepriaznivými vplyvmi klímy a *odhadov nákladov spojených s nečinnosťou alebo oneskorenými opatreniami*, ak sú k dispozícii;

- d) z najlepších dostupných a najnovších vedeckých dôkazov vrátane najnovších správ IPCC, *IPBES a iných medzinárodných organizácií*; a
 - e) zo všetkých doplňujúcich informácií o environmentálne udržateľných investíciách zo strany Únie a členských štátov, a ak sú dostupné, vrátane informácií o investíciách v súlade s nariadením (EÚ) **2020/852**.
4. Európska environmentálna agentúra pomáha Komisii pri príprave posúdení uvedených v článkoch 6 a 7 v súlade so svojím ročným pracovným programom.

Článok 9

Zapojenie verejnosti

1. Komisia sa angažuje vo všetkých sférach spoločnosti, aby posilnila postavenie občanov a umožnila im podnikat' kroky smerom k dosiahnutiu **spravodlivej a sociálne korektnej transformácie na** klimaticky neutrálnu spoločnosť odolnú proti zmene klímy. Komisia uľahčuje inkluzívny a dostupný proces na všetkých úrovniach vrátane vnútroštátnej, regionálnej či miestnej úrovne a so sociálnymi partnermi, **akademickou obcou, podnikateľskou komunitou**, občanmi a občianskou spoločnosťou s cieľom umožniť výmenu najlepších postupov a identifikovať opatrenia, ktoré prispievajú k dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia. Komisia môže vychádzať aj z **verejných konzultácií a** viacúrovňových dialógov v oblasti klímy a energetiky, ktoré zaviedli členské štáty v súlade s **článkami 10 a 11** nariadenia (EÚ) 2018/1999.
2. **Komisia využíva všetky vhodné nástroje vrátane Európskeho klimatického paktu, aby zapojila občanov, sociálnych partnerov a zainteresované strany a podporila dialóg a šírila vedecké informácie o zmene klímy a jej sociálnych aspektoch a aspektoch rodovej rovnosti.**

Článok 10
Odvetvové plány

Komisia spolupracuje s hospodárskymi odvetviami v Únii, ktoré sa rozhodnú vypracovať orientačné dobrovoľné plány na plnenie zámeru dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1. Komisia monitoruje vypracovanie takýchto plánov. Zapája sa aj podporou dialógu na úrovni Únie a výmeny najlepších postupov medzi príslušnými zainteresovanými stranami.

Článok 11
Preskúmanie

Do šiestich mesiacov po každom globálnom hodnotení uvedenom v článku 14 Parížskej dohody Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o fungovaní tohto nariadenia spolu so závermi posúdení uvedených v článkoch 6 a 7 tohto nariadenia, pričom zohľadní:

- a) najlepšie dostupné a najnovšie vedecké dôkazy vrátane najnovších správ IPCC a poradnej rady;*
- b) medzinárodný vývoj a úsilie vynaložené na dosiahnutie dlhodobých cieľov Parížskej dohody.*

K správe Komisie sa v prípade potreby priložia legislatívne návrhy na zmenu tohto nariadenia.

Článok 12

Zmeny nariadenia (ES) č. 401/2009

Nariadenie (ES) č. 401/2009 sa mení takto:

1. Vkladá sa tento článok:

„Článok 10a

- 1. Týmto sa zriaduje Európska vedecká poradná rada pre zmenu klímy (ďalej len „poradná rada“).**
- 2. Poradná rada sa skladá z 15 vyššie postavených vedeckých expertov, ktorí pokrývajú širokú škálu relevantných disciplín. Členovia poradnej rady spĺňajú kritériá stanovené v odseku 3. Medzi členmi poradnej rady môžu byť najviac dvaja štátni príslušníci rovnakého členského štátu. Nezávislosť členov poradnej rady nesmie byť spochybiteľná.**

3. *Riadiaca rada vymenuje členov poradnej rady na funkčné obdobie štyroch rokov s možnosťou jedného predĺženia na základe otvoreného, spravodlivého a transparentného výberového konania. Riadiaca rada sa pri výbere členov poradnej rady usiluje zabezpečiť rozmanité disciplinárne a odvetvové odborné znalosti, ako aj rodovú a geografickú rovnováhu. Výber sa zakladá na týchto kritériách:*
- a) vedecká excelentnosť;*
 - b) skúsenosti s vedeckým hodnotením a poskytovaním vedeckého poradenstva v oblastiach odbornosti;*
 - c) rozsiahle odborné znalosti v oblasti vedy o klíme a životnom prostredí alebo v iných vedeckých oblastiach relevantných z hľadiska dosiahnutia cieľov Únie v oblasti klímy;*
 - d) odborné skúsenosti v interdisciplinárnom prostredí v medzinárodnom kontexte.*
4. *Členovia poradnej rady sú menovaní na základe osobnej spôsobilosti a svoje stanoviská poskytujú v plnej miere nezávisle od členských štátov a inštitúcií Únie. Poradná rada si spomedzi svojich členov volí predsedu na obdobie štyroch rokov a prijíma svoj rokovací poriadok.*

5. *Poradná rada dopĺňa prácu agentúry a svoje úlohy plní nezávisle. Poradná rada tvorí svoj ročný pracovný program nezávisle, pričom konzultuje jeho prípravu s riadiacou radou. Predseda poradnej rady informuje riadiacu radu a výkonného riaditeľa o uvedenom programe a jeho plnení.“*
2. *V článku 11 sa dopĺňa tento odsek:*
- „5. *Rozpočet agentúry zahŕňa aj výdavky týkajúce sa poradnej rady.“*

Článok 13

Zmeny nariadenia (EÚ) 2018/1999

Nariadenie (EÚ) 2018/1999 sa mení takto:

1. V článku 1 ods. 1 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) vykonávanie stratégií a opatrení určených na splnenie zámerov a cieľov energetickej únie a dlhodobých záväzkov Únie v oblasti emisií skleníkových plynov v súlade s Parížskou dohodou, **najmä zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/...⁺,** a v prvom desaťročnom období od roku 2021 do roku 2030 najmä na splnenie cieľov Únie v oblasti energetiky a klímy do roku 2030;

* Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... z ..., ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia **(ES) č. 401/2009 a** (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L ...).“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia nachádzajúceho sa v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)) a do poznámky pod čiarou číslo, dátum prijatia a odkaz na uverejnenie uvedeného nariadenia v úradnom vestníku.

2. V článku 2 sa bod 7 nahrádza takto:

„7. „projekcie“ sú predpovede antropogénnych emisií skleníkových plynov zo zdrojov a ich odstraňovania záchytní alebo vývoja energetického systému vrátane aspoň kvantitatívnych odhadov na obdobie šiestich po sebe idúcich budúcich rokov končiacich číslom 0 alebo 5, ktoré nasledujú bezprostredne po roku nahlasovania;“

3. V článku 3 ods. 2 sa písmeno f) nahrádza takto:

„f) posúdenia vplyvov plánovaných politík a opatrení na splnenie zámerov uvedených v písmene b) tohto odseku vrátane ich súladu so zámerom Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺, s dlhodobými cieľmi v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov podľa Parížskej dohody a dlhodobými stratégiami v zmysle článku 15 tohto nariadenia;“

4. V článku 8 ods. 2 sa dopĺňa toto písmeno:

„e) spôsob, akým existujúce politiky a opatrenia a plánované politiky a opatrenia prispievajú k splneniu zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

5. Článok 11 sa nahrádza takto:

„Článok 11

Viacúrovňový dialóg v oblasti klímy a energetiky

Každý členský štát, pokiaľ už nemá štruktúru, ktorá slúži na rovnaký účel, zavedie viacúrovňový dialóg v oblasti klímy a energetiky podľa vnútroštátnych pravidiel, v rámci ktorého budú môcť miestne orgány, organizácie občianskej spoločnosti, podnikateľská komunita, investori a iné príslušné zainteresované strany a široká verejnosť aktívne spolupracovať a diskutovať o splnení zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu, ktorý je stanovený v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺, ako aj o rôznych scenároch plánovaných pre politiky v oblasti energetiky a klímy, a to aj z dlhodobého hľadiska, a vyhodnocovať pokrok. V rámci tohto dialógu sa môžu prediskutovať integrované národné energetické a klimatické plány.“

6. Článok 15 sa mení takto:

a) odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Každý členský štát do 1. januára 2020 a následne do 1. januára 2029 a potom každých 10 rokov pripraví a predloží Komisii svoju dlhodobú stratégiu s perspektívou na 30 rokov, ktorá je v súlade so zámerom Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺. Členské štáty by mali v prípade potreby uvedené stratégie aktualizovať každých päť rokov.“;

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

b) v odseku 3 sa písmeno c) nahrádza takto:

„c) dosiahnutiu dlhodobého zníženia emisií skleníkových plynov a zlepšeniu ich odstraňovania záchytní vo všetkých sektoroch v súlade so zámerom Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveným v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺ **v kontexte potrebného zníženia emisií skleníkových plynov a zlepšenia ich odstraňovania záchytní v súlade s Medzivládny panelom pre zmenu klímy (IPCC - Intergovernmental Panel on Climate Change) s cieľom znížiť emisie skleníkových plynov Únie nákladovo efektívnym spôsobom a zlepšiť ich odstraňovanie záchytní pri plnení dlhodobého teplotného cieľa Parížskej dohody tak, aby sa v rámci Únie dosiahla rovnováha medzi antropogénnymi emisiami skleníkových plynov zo zdrojov a ich odstraňovaním záchytní, a neskôr prípadne negatívne emisie;**“

7. Článok 17 sa mení takto:

a) v odseku 2 sa písmeno a) nahrádza takto:

„a) **informácie o dosiahnutom pokroku pri plnení zámerov vrátane pokroku pri plnení zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺, cieľov a príspevkov uvedených v integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne, ako aj pri financovaní a vykonávaní politik a opatrení potrebných na ich splnenie vrátane zhodnotenia skutočných investícií v porovnaní s pôvodnými investičnými predpokladmi;**“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

b) v odseku 4 sa prvý pododsek nahrádza takto:

„Komisia, ktorej pomáha Výbor pre energetickú úniu uvedený v článku 44 ods. 1 písm. b), prijme vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví štruktúra, formát, technické podrobnosti a postup pre informácie uvedené v odsekoch 1 a 2 tohto článku vrátane metodiky podávania správ o postupnom rušení dotácií na energiu, najmä na fosílna palivá, podľa článku 25 písm. d).“

8. V článku 29 ods. 1 sa písmeno b) nahrádza takto:

„b) pokrok, ktorý každý členský štát dosiahol pri plnení svojich zámerov vrátane pokroku pri plnení zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺, cieľov a príspevkov a pri vykonávaní politik a opatrení stanovených vo svojom integrovanom národnom energetickom a klimatickom pláne;“

9. Článok 45 sa nahrádza takto:

„Článok 45

Preskúmanie

Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade do šiestich mesiacov od každého globálneho hodnotenia dohodnutého v článku 14 Parížskej dohody správu o fungovaní tohto nariadenia, o jeho príspevku k riadeniu energetickej únie a k dosahovaniu dlhodobých cieľov Parížskej dohody, o pokroku pri plnení cieľov v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺, ako aj dodatočných cieľov energetickej únie a o súlade ustanovení o plánovaní, podávaní správ a monitorovaní uvedených v tomto nariadení s inými právnymi predpismi Únie alebo rozhodnutiami týkajúcimi sa dohovoru UNFCCC a Parížskej dohody. Správy Komisie môžu byť v prípade potreby doplnené legislatívnymi návrhmi.“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

10. Časť 1 prílohy I sa mení takto:

a) v oddiele A bode 3.1.1 sa bod i) nahrádza takto:

„i. Politiky a opatrenia na dosiahnutie cieľa stanoveného v nariadení (EÚ) 2018/842 uvedeného v bode 2.1.1 tohto oddielu a politiky a opatrenia na dosiahnutie súladu s nariadením (EÚ) 2018/841 vzťahujúce sa na všetky kľúčové sektory produkujúce emisie a sektory, v ktorých sa má zintenzívniť odstraňovanie emisií, v záujme splnenia zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...“⁺;

b) v oddiele B sa dopĺňa tento bod:

„5.5. Príspevok plánovaných politík a opatrení k splneniu zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...“⁺

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

11. V prílohe VI písm. c) sa bod viii) nahrádza takto:

„viii) posúdenie prínosu politiky alebo opatrenia k splneniu zámeru Únie dosiahnuť klimatickú neutralitu stanoveného v článku 2 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/...⁺ a k plneniu dlhodobej stratégie uvedenej v článku 15 tohto nariadenia;“

⁺ Ú. v.: vložte, prosím, do textu číslo nariadenia uvedeného v dokumente PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

Článok 14
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

Vyhlasenia Komisie

Záchyt v rámci LULUCF a cieľ do roku 2030

Sektor využívania pôdy, zmeny vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva v EÚ (LULUCF) emituje skleníkové plyny i absorbuje CO₂ vo svojej pôde a biomase. Obnovenie a zvýšenie kapacity našej pôdy na záchyt uhlíka – schopnosť nášho prírodného prostredia ako stromov absorbovať CO₂ – má zásadný význam pre naše ciele v oblasti klímy.

Nato, aby EÚ dosiahla do roku 2050 klimatickú neutralitu, potrebujeme zvýšiť kapacitu záchytu. Zvrátenie súčasného trendu si vyžaduje významné krátkodobé opatrenia. V oznámení Komisie „Ambicióznejšie klimatické ciele pre Európu na rok 2030 – Investícia do klimaticky neutrálnej budúcnosti v prospech našich občanov“ sa odhaduje, že je potrebné a možné zvrátiť súčasný trend a zvýšiť záchyt uhlíka na úroveň nad 300 miliónov ton ekvivalentu CO₂ do roku 2030.

Komisia predloží návrhy na revíziu nariadenia o LULUCF v súlade s touto ambíciou.

Prístup k spravodlivosti

Európska únia a jej členské štáty sú zmluvnými stranami Dohovoru Európskej hospodárskej komisie Organizácie Spojených národov (EHK OSN) o prístupe k informáciám, účasti verejnosti na rozhodovacom procese a prístupe k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia z 25. júna 1998 (ďalej len „Aarhuský dohovor“).

Pri plnení svojich povinností podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999 týkajúcich sa zapojenia verejnosti do prípravy národných plánov v oblasti energetiky a klímy a konzultácií o dlhodobých stratégiách by členské štáty mali zabezpečiť, aby sa dotknutej verejnosti v prípade porušenia týchto povinností poskytol prístup k spravodlivosti. To musí byť v súlade s príslušnou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie týkajúcou sa prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia a pri plnom rešpektovaní záväzkov, ktoré členské štáty prijali ako zmluvné strany Aarhuského dohovoru¹.

¹ Pozri aj oznámenie s názvom Zlepšovanie prístupu k spravodlivosti v záležitostiach životného prostredia v EÚ a jej členských štátoch (COM(2020)0643).